VLAAMSE
MILIEUMAATSCHAPPIJ

Zwemwaterprofiel Molenzijdse Heide Merksplas

Naam zwemwater:	Molenzijdse Heide
Datum eerste opmaak profiel:	25/03/2024
Opmaker profiel:	Joachim Pelicaen
Aantal meetpunten (1->4)	1
Datum veldbezoek:	25/07/2023

1 Algemene informatie

1.1 Identificatie meetpunt en zwemwater

	Beschrijving
Type zwemwater	Vijver
Naam zwemwater	Molenzijdse Heide
Korte naam zwemwater	MER_Molenzijdse_Heide
Identificatienummer meetpunt (ID)	BEVL_BW_MER01 (82900)
Coördinaten meetpunt	182325 - 229131 (Lambert72) 51,37101° - 4,83293° (ETRS89)
Beschrijving meetpunt	Het meetpunt is gelegen ter hoogte van de cafetaria.

1.2 Informatie over bevoegde overheid, uitbater en updates.

	Beschrijving
Contactinformatie bevoegde overheid	VMM Dokter De Moorstraat 24-26 - 9300 Aalst tel. 053 72 64 45 e-mail: info@vmm.be
Gegevens uitbater	Molenzijdse Heide Veldenbergstraat 97 2330 Merksplas
Meest recente beoordeling (+ jaar)	De beoordeling van de resultaten van 2020 tot en met 2023 geeft de klasse 'goed'.
Laatste update profiel	25/03/2024
Volgende update profiel	2028
Reden update profiel	Een zwemwaterprofiel van een locatie dat een goede zwemwaterkwaliteit heeft moet elke 4 jaar een update krijgen.

1.3 Locatie van het zwemwater

	Beschrijving
Land	België
Gewest	Vlaanderen
Provincie	Antwerpen
Gemeente	Merksplas
Naam van de rivier, vijver, overgangs- of kust zone	Molenzijdse Heide
Kaart locatie (aanduiden meetpunt)	Zie bijlage 1 voor locatie meetpunt en aanduiding zwemzone en bijlage 4 voor locatie zwemwater binnen Vlaamse bekkenstructuur.

1.4 Beschrijving van het strand en andere relevante info over het zwemwater

	Beschrijving
Type strand	Zand
Frequentie reiniging strand	Dagelijks indien nodig.
Structuur van de oever	Semi-natuurlijk
Lengte van het strand	Ongeveer 80m.
Afbakening zwemzone	Door middel van een boeienlijn.
Foto zwemwater	Zie bijlage 2
Infrastructuur: aangeven wat aanwezig is	Douche aan strand, toiletten in cafetaria, verder gebruikt bijna iedereen faciliteiten in eigen caravan
Huisdieren toegelaten?	Nee.
Feces op strand tijdens bezoek?	Nee
Aanwezigheid vogels?	Ja, beperkt aantal watervogels.
Aanlegsteiger / ankerplaats	Nee
Nevenactiviteiten (o.a. waterrecreatie, vissen,…)	Geen andere activiteiten.
Periode van toezicht	In de weekends van mei tot en met september zijn er redders aanwezig.
Gemiddeld bezoekersaantal (/ dag)	Ongeveer 20 per dag.
Maximaal bezoekersaantal (/ dag)	Geen gegevens.
Korte geschiedenis zwemwater (indien relevant)	Vijver werd ongeveer 40 jaar geleden uitgegraven.
Algemeen uitzicht van de omgeving	De omgeving van het strand is proper en verzorgd.
Ligging (korte beschrijving van de omgeving)	In de omgeving van de camping ligt voornamelijk bos en landbouwgebied.
Andere gegevens bekomen bij veldbezoek	Geen andere gegevens.
Andere relevante informatie of andere relevante kaarten / figuren	Geen.

2 Beschrijving van de fysische, geografische en hydrologische karakteristieken van het zwemwater, en van andere oppervlaktewateren in het stroomgebied van het beschouwde zwemwater, die een mogelijke bron van verontreiniging zouden kunnen zijn, die relevant zijn voor de doelen vermeld in de richtlijn en het decreet integraal waterbeheer.

2.1 Beïnvloedingsgebied van het zwemwater

	Beschrijving
Beïnvloedingsgebied	Het beïnvloedingsgebied kan beperkt worden tot de onmiddellijke omgeving van de zwemvijver.
Kaart beïnvloedinsgebied	Zie bijlage 3.
Landgebruik in het beïnvloedingsgebied (CORINE landcover)	Discontinue bebouwing, gemengde bossen, naaldbossen, industrie- of handelszones, landbouwareaal met complexe perceling, niet geïrrigeerd akkerland, weiland en landbouwareaal met aanwezigheid van natuurlijke vegetatie.

2.2 Naam en code stroomgebied, stroomgebieddistrict, bekken

	Beschrijving
ID stroomgebied	BEMaas_VL
Naam stroomgebied	Maas
ID stroomgebieddistrict	BEMaas_VL
Naam stroomgebieddistrict	Stroomgebiedsdistrict Maas
Naam hydrografisch bekken	Maas
Oppervlakte hydrografisch bekken	Het totale stroomgebied van de Maas beslaat 34359 km², waarvan 1596 km² in Vlaanderen is gelegen.
Kaart hydrografisch bekken	Zie bijlage 4 voor locatie zwemwater binnen Vlaamse bekkenstructuur en bijlage 5 voor kaart Maasbekken.
ID waterlichaam (KRW)	Geen KRW waterlichaam.
Naam waterlichaam (KRW)	Geen KRW waterlichaam.
NationalWaterUnitID	
NationalWaterUnitName	

2.3 Algemene beschrijving Fysisch-chemische waterkwaliteit

	Beschrijving
Gemiddelde watertemperatuur	20,98°C
Max watertemperatuur + datum	27,8°C (11/08/2020)
Min watertemperatuur + datum	12,5°C (19/04/2021)
Gemiddelde pH - waarde	8,31
Max pH-waarde + datum	9,27 (20/04/2020)
Min pH-waarde + datum	7,47 (11/08/2020)
Gemiddelde Secchi-diepte	60cm
Max Secchi-diepte + datum	80cm (11/05/2021)
Min Secchi-diepte + datum	20cm (09/09/2019)
Saliniteit	Zoet water (<0,5‰)
Totaal Stikstofgehalte	Geen bepalingen
Totaal Fosforgehalte	Geen bepalingen
Trofische toestand (Wetzel, 2001)	Mesotroof (0,6-1,1 mg TN/l, 0,02-0,1 mg TP/l)
Gemiddeld Zuurstof (%)	103,19%
Max zuurstof (%) + datum	123,5% (27/08/2019)
Min zuurstof (%) + datum	88% (21/06/2021)
Chlorofyl a (mg/L)	Geen bepalingen
Microcystinegehalte (MC)	Geen bepalingen
Specifieke verontreinigende stoffen	Geen bepalingen
Andere opmerkingen over de waterkwaliteit	Geen andere opmerkingen.

2.4 Geografische en hydrologische karakteristieken zwemwater

vijvers (meren)	Beschrijving
Type vijver	Kunstmatig
Vorm + uitleg	De vijver heeft een min of meer langwerpige vorm
Leeftijd / oorsprong vijver	De vijver is ongeveer rond 1980 uitgegraven.
Lengte (eenheid aangeven)	Ongeveer 150m.
Breedte (eenheid aangeven)	Ongeveer 80m
Oppervlakte (eenheid aangeven)	Ongeveer 12000m².
Gemiddelde diepte (m)	Geen gegevens
Maximale diepte (m)	Maximaal 1,5m diep.
Verandering in waterniveau (+ eventuele redenen)	Enkel natuurlijke veranderingen.

Homogeniteit	Geen gegevens
Substraat bodem vijver	Geen gegevens
Stroming	Geen gegevens
Windinvloed	Geen gegevens
Peilbeheer (gemalen, inlaat, uitlaat, kwel, sluizen, uitleg over overstorten,…	Geen gegevens
Wordt gevoed door? (rivier, grondwater, neerslag,….	Grondwater.
Verblijftijd water	Geen gegevens
Lozingspunten / overstorten riolering	Geen aanwezig
Rioleringsplannen	Zie bijlage 7
Eventueel andere kaarten	Zie bijlage 8, hyromorfologie omgeving.
Andere hydrologische kenmerken	Maand met meeste neerslag: November Maand met minste neerslag: februari.

2.5 Gegevens over relevante waterlichamen

Hoeveel zijn er? 0

2.6 Biologische elementen

Zijn er gegevens beschikbaar? Nee

3 Interpretatie van historische data

	Beschrijving
Zwemverboden	Er was een zwemverbod van 15/05/2022 tot en met 20/05/2022 wegens een overschrijding van de bacteriologische normen.
Geregistreerde klachten	Geen geregistreerde klachten.
Overschrijdingen bacteriële normen:	Op 12/07/2021 was er een aanvaardbare kwaliteit voor intestinale enterokokken (IE) en een slechte kwaliteit voor E.coli. Op 15/07/2021 was er een aanvaarbare kwaliteit voor zowel IE als E. coli. Op 09/05/2022 was er een aanvaardbare kwaliteit voor intestinale enterokokken en een slechte voor E. coli. Ook op 12/05/2022 was er een slechte kwaliteit voor E. coli.
Kortstondige verontreinigingen	Er waren de afgelopen 4 jaar geen kortstondige verontreinigingen. Deze kunnen wel voorkomen.
Zijn er de voorbije jaren andere problemen met betrekking tot de zwemwaterkwaliteit geweest?	Geen andere problemen vastgesteld.
Wanneer treden er problemen op?	De verontreinigingen waren in het verleden telkens na een periode van warmer, zonnig weer. Recreatiedruk is mogelijk een oorzaak. Daarnaast wordt ook afspoeling en aanwezigheid van watervogels als mogelijke bron beschreven aangezien de overschrijdingen in 2021 en 2022 geen duidelijke oorzaak hebben.
Volledig gegevens, tabellen, diagrammen	Zie bijlage 9.

4 Beschrijving en beoordeling van de oorzaken van verontreiniging die het zwemwater kunnen aantasten en schade kunnen toebrengen aan de gezondheid van de zwemmers. Indien er een risico op kortstondige verontreiniging bestaat worden hierover extra inlichtingen gegeven.

Hoeveel bronnen/routes zijn er? 3

bron 1	Beschrijving
Menselijke belasting (zwemmers)	Elke zwemmer brengt een bepaalde hoeveelheid fecale bacteriën in het water.
Kans op kortstondige verontreiniging	Nee
Resterende oorzaken verontreiniging	**Beschrijving**
Aard, frequentie en duur	In 2018 was er een overschrijding na een periode van warm en droog weer. Recreatiedruk is dus een mogelijke oorzaak.
Genomen maatregelen	Nemen van een extra staal en zwemmen ontraden.
Aanbevolen maatregelen + tijdschema voor eliminatie.	Geen verdere maatregelen nodig.
Identiteit en contactgegevens van de instanties die met het nemen van de maatregelen belast zijn	VMM en departement Zorg, contactgegevens zie 1.2.
bron 2	**Beschrijving**
Afspoeling	Bij hevige neerslag kan bijvoorbeeld feces van de oever in het water spoelen.
Kans op kortstondige verontreiniging	Nee
Resterende oorzaken verontreiniging	**Beschrijving**
Aard, frequentie en duur	Bij de verontreiniging in 2021 was er wat neerslag. Mogelijk speelde afspoeling hier een rol.
Genomen maatregelen	Nemen van een extra staal en zwemmen ontraden.
Aanbevolen maatregelen + tijdschema voor eliminatie.	Geen verdere maatregelen nodig.
Identiteit en contactgegevens van de instanties die met het nemen van de maatregelen belast zijn	VMM en departement Zorg, contactgegevens zie 1.2.
bron 3	**Beschrijving**
Vogels	Watervogels hebben een negatief effect op de zwemwaterkwaliteit.
Kans op kortstondige verontreiniging	Nee
Resterende oorzaken verontreiniging	**Beschrijving**
Aard, frequentie en duur	In 2022 was er een overschrijding in het voorjaar als het geen warm of regenachtig weer was. Hier speelde mogelijk de aanwezigheid van watervogels.
Genomen maatregelen	Nemen van een extra staal en zwemmen ontraden.
Aanbevolen maatregelen + tijdschema voor eliminatie.	Geen verdere maatregelen nodig.
Identiteit en contactgegevens van de instanties die met het nemen van de maatregelen belast zijn	VMM en departement Zorg, contactgegevens zie 1.2.

5 Beoordeling van de mogelijke proliferatie van cyanobacteriën.

	Beschrijving
Zijn er in het verleden al problemen geweest in verband met cyanobacteriën?	Ja
Wanneer traden de problemen op en in welke omstandigheden?	Er was een bloei van 25/05/2023 tot en met 09/06. Het was droog, maar niet extreem warm weer.
Mogelijke risicofactoren	Stilstaand, eutroof water.
Verdere gegevens in? (nr. bijlage)	Geen gegevens
Risico op proliferatie?	Ja
Zijn er al kortstondige verontreinigingen geweest?	Nee
Resterende oorzaken verontreiniging	**Beschrijving**
Aard van de oorzaken, frequentie en duur verontreiniging	Er is nog maar 1x een bloei geweest.
Genomen maatregelen	Instellen van een zwemverbod.
Aanbevolen maatregelen + tijdschema voor eliminatie.	Geen verdere maatregelen nodig.
Identiteit en contactgegevens van de instanties die met het nemen van de maatregelen belast zijn	Geen.

6 Beoordeling van de mogelijke proliferatie van macroalgen of fytoplankton

	Beschrijving
Zijn er in het verleden al problemen geweest in verband met macroalgen en/of fytoplankton?	Nee
Risico op proliferatie?	Nee
Kortstondige verontreiniging?	Nee

7 Samenvatting en besluit

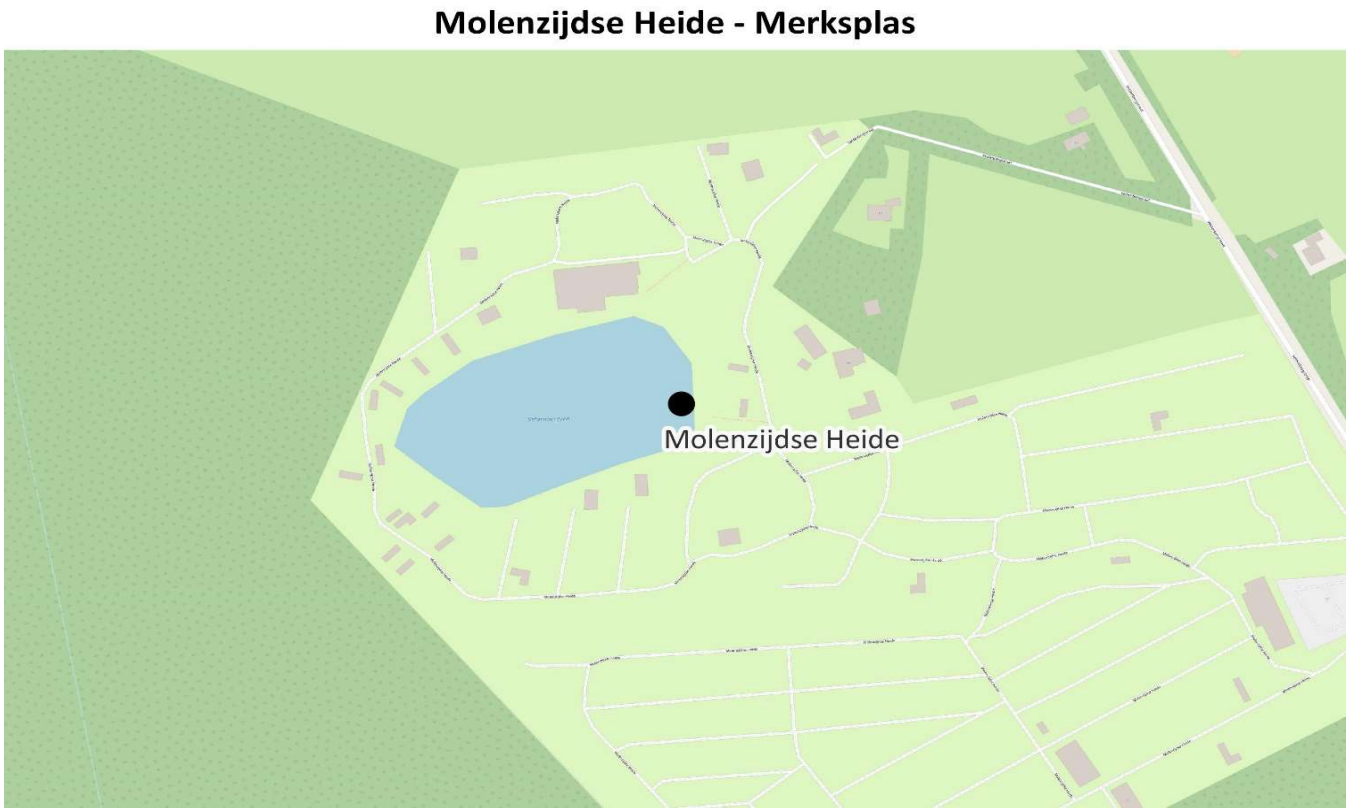
	Beschrijving
Naam en ID -nummer meetpunt	Molenzijdse Heide - 82900
Korte beschrijving zwemwater en strand	Molenzijdse Heide is een kunstmatige zwemvijver op een camping. Het zandstrand is ongeveer 100m lang en het meetpunt is gelegen aan de cafetaria.
Verantwoordelijke overheid	VMM Dokter De Moorstraat 24-26 - 9300 Aalst tel. 053 72 64 45 e-mail: info@vmm.be
Uitbater	Molenzijdse Heide Veldenbergstraat 97 2330 Merksplas
Meest recente beoordeling	Uitstekend
Recente zwemverboden	Geen recente zwemverboden
Mogelijke bronnen verontreiniging	Menselijke belasting, afspoeling en aanwezigheid van watervogels.
Kans op kortstondige verontreiniging	Ja, de afgelopen 4 jaar was er 1 kortstondige verontreiniging.
Mogelijke andere gezondheidsrisico's	Kans op cyanobacteriënbloei
Bijzonderheden	Geen.
Meer informatie	Zie www.kwaliteitzwemwater.be

Molenzijdse Heide - Merksplas

8 Bijlagen

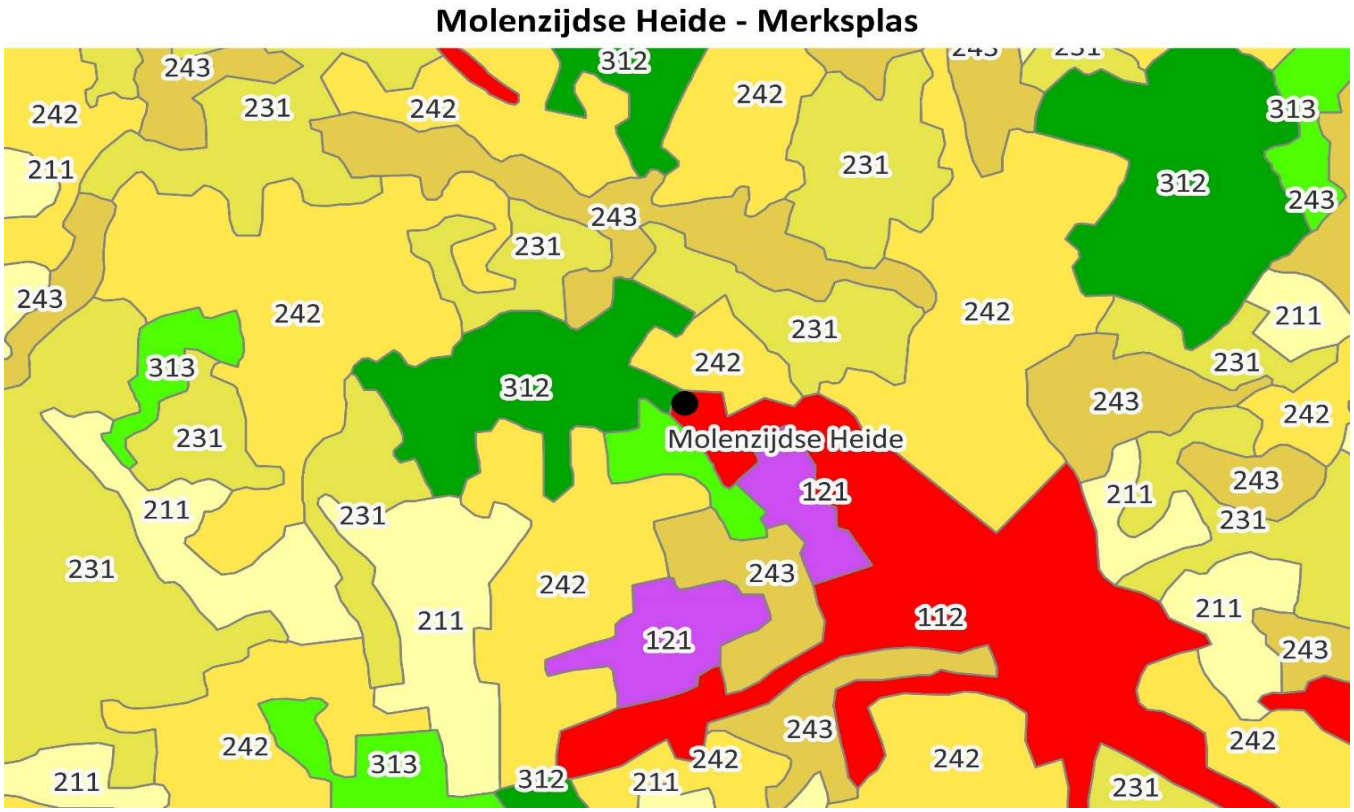
Bijlage 1: Locatie zwemwater met aanduiding meetpunt en zwemzone

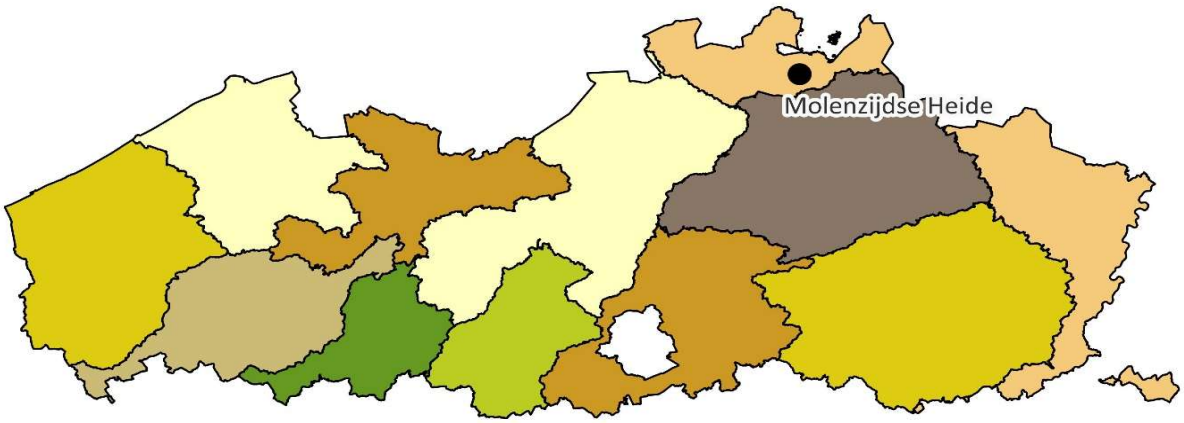
Bijlage 2: Foto zwemwater

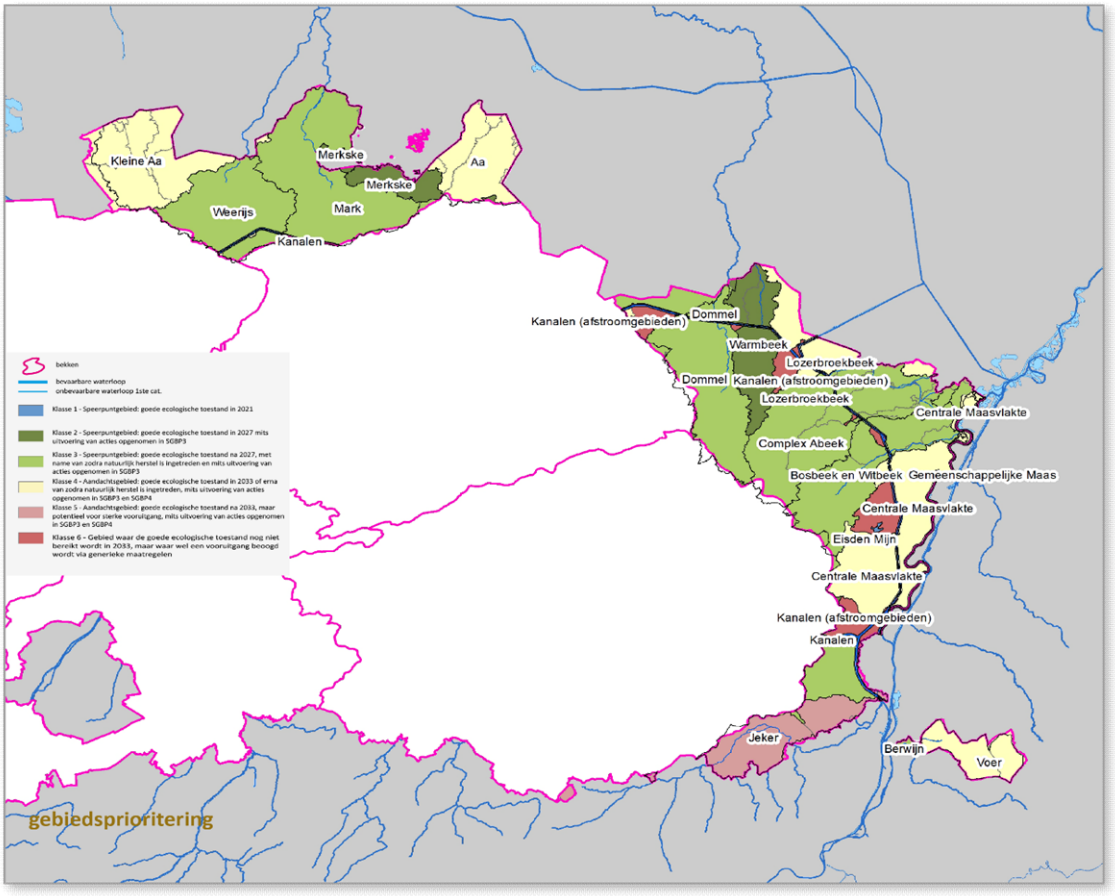
Bijlage 3: Landgebruik in het beïnvloedingsgebied.

Bijlage 4: Locatie zwemwater binnen Vlaamse bekkenstructuur

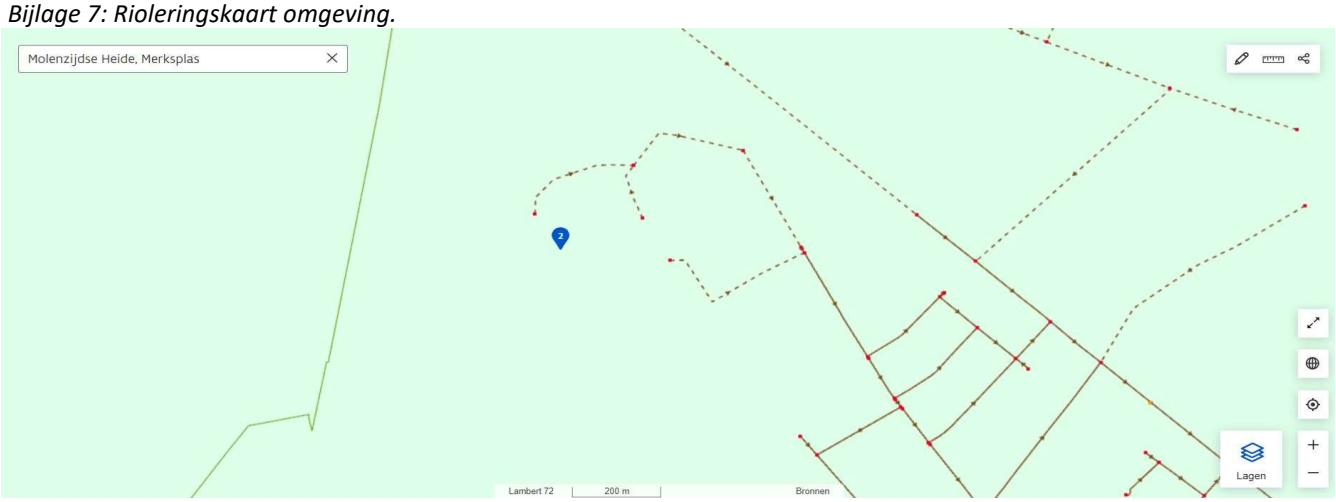

Bijlage 5: Kaart Maasbekken

Bijlage 6: Nutriënten

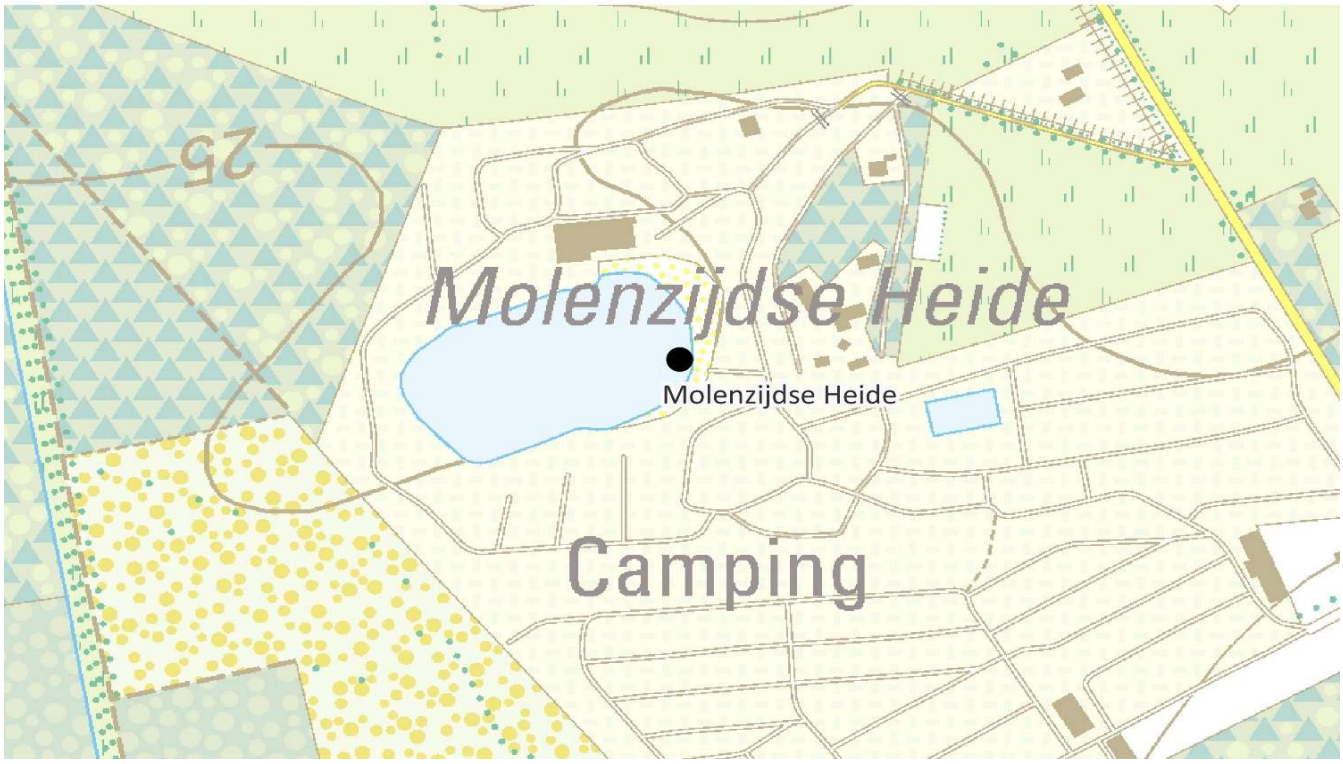
Bijlage 7: Rioleringskaart omgeving.

De vijver is gelegen ter hoogte van de blauwe bol. De camping is aangesloten op de riolering.

Bijlage 8: Hydromorfologie omgeving

Molenzijdse Heide - Merksplas

Bijlage 9: Overzicht historische data

Kwaliteitsnormen

	Uitstekend	Goed	Aanvaardbaar
Intestinale enterokokken	200*	400*	330**
Escherichia coli	500*	1000*	900**

Beoordeling Single Sample

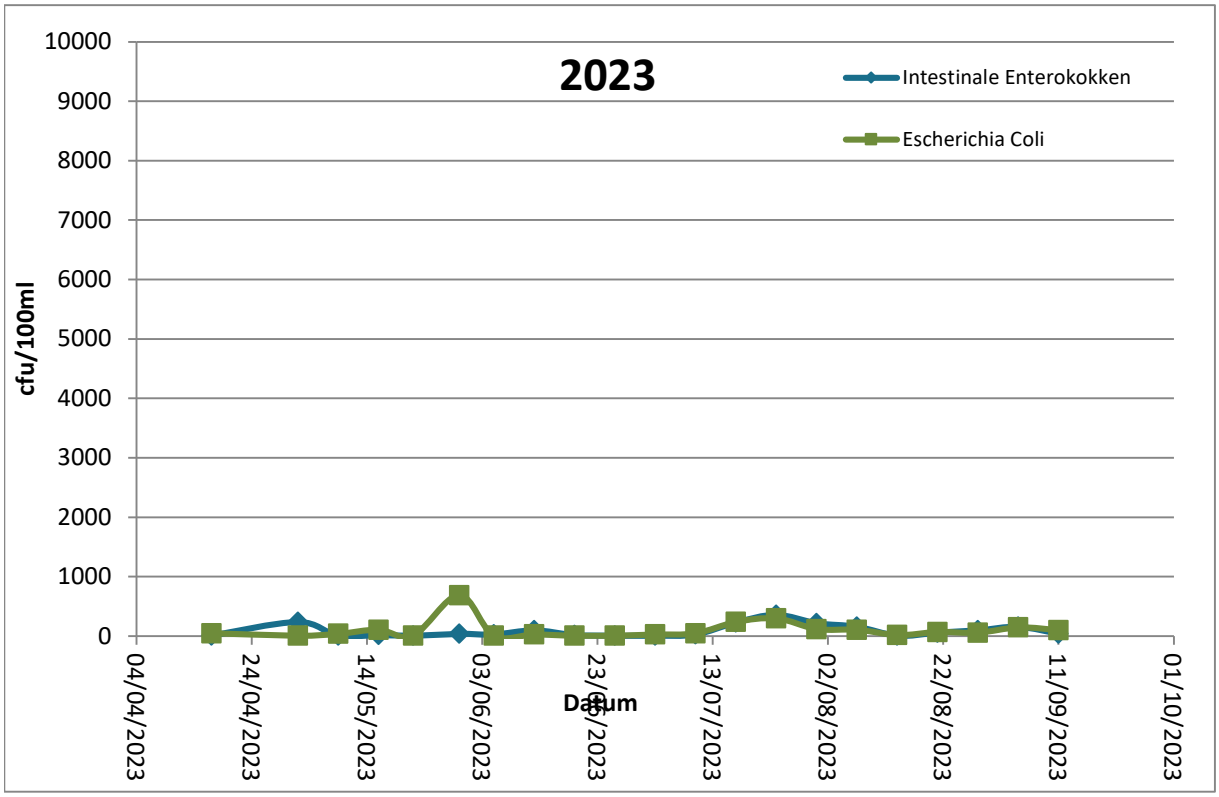
Parameter	Blauw gezichtje	Grijs gezichtje	Rood gezichtje
Intestinale enterokokken (I.E.) (kve/100ml)	<= 400	<=700	>700
Escherichia coli (E.C.) (kve/100ml)	<= 1000	<= 2000	>2000

Meteogegevens:

Op www.waterinfo.be kunnen gegevens over neerslag, temperatuur en instralingsflux geraadpleegd worden. De gegevens van Herentals, Herentals en Overpelt worden gebruikt.

Gegevens 2023:

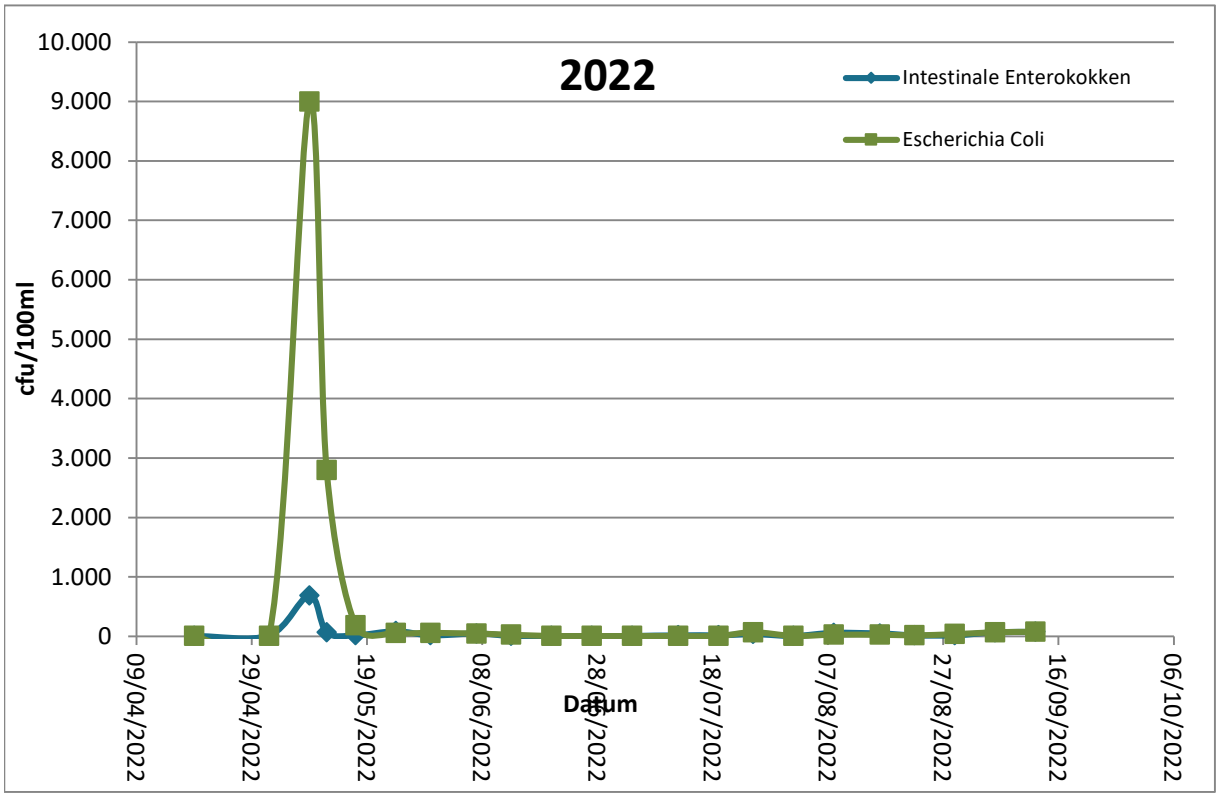
Datum	Type staal	Intestinale Enterokokken	Escherichia Coli	Neerslag	temperatuur	flux
	Controle of vervang	cfu/100ml	cfu/100ml	totaal 3 voorafgaande dagen	gemiddelde 3 voorafgaande dagen	som 3 voorafgaande dagen
17/04/2023		10	50	0,77	9,33	195,98
02/05/2023		240	10	0	13,00	41,61
09/05/2023		10	40	2,59	15,42	221,28
16/05/2023		20	110	2,03	14,87	136,31
22/05/2023		10	10	0	15,98	131,98
30/05/2023		40	690	0	16,48	145,18
05/06/2023		30	10	0	16,79	131,21
12/06/2023		100	30	0	25,07	501,98
19/06/2023		20	10	0,61	22,43	158,48
26/06/2023		10	10	0	22,85	545,13
03/07/2023		10	30	3,59	18,19	147,30
10/07/2023		30	50	1,85	23,52	478,95
17/07/2023		230	240	5,65	20,09	134,82
24/07/2023		360	300	13,84	17,05	215,46
31/07/2023		220	120	14,74	18,88	84,01
07/08/2023		160	110	31,98	14,99	143,99
14/08/2023		10	20	13,33	20,59	133,57
21/08/2023		60	70	0	22,66	275,41
28/08/2023		100	60	19,14	16,97	37,85
04/09/2023		160	150	13,77	18,62	239,19
11/09/2023		40	100	0	24,35	119,36

In de tabel worden de resultaten van de bacteriologische metingen weergegeven. In de laatste drie kolommen worden gegevens over het weer van de drie voorafgaande dagen gegeven, namelijk respectievelijk totale neerslag, gemiddelde dagtemperatuur, totale instralingsflux. Alle resultaten voldoen aan de normen.

Gegevens 2022:

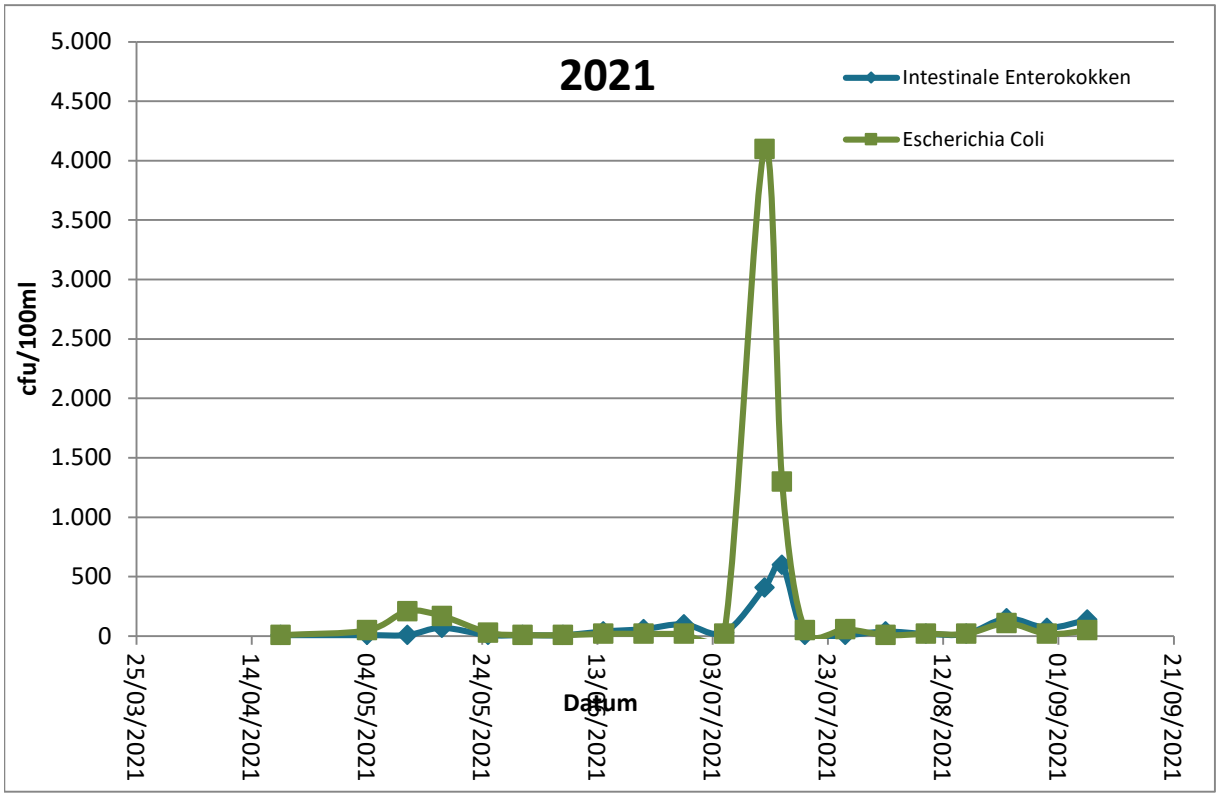
Datum	Type staal	Intestinale Enterokokken	Escherichia Coli	Neerslag	temperatuur	flux
	Controle of vervang	cfu/100ml	cfu/100ml	totaal 3 voorafgaande dagen	gemiddelde 3 voorafgaande dagen	som 3 voorafgaande dagen
19/04/2022		10	10	0	12,59	107,98
02/05/2022		20	10	0	10,32	217,98
09/05/2022		690	9.000	0,24	15,25	105,42
12/05/2022	Controle	70	2.800	0,13	18,43	328,83
17/05/2022		20	190	0,17	19,14	125,35
24/05/2022		90	60	4,08	16,80	293,09
30/05/2022		20	60	4,39	13,08	317,18
07/06/2022		50	50	22,06	17,68	255,83
13/06/2022		10	30	0,04	18,49	390,15
20/06/2022		10	10	1,19	22,13	178,44
27/06/2022		10	10	46,12	18,45	275,38
04/07/2022		10	10	0	17,70	148,78
12/07/2022		20	10	0	18,78	126,82
19/07/2022		20	10	0	21,36	471,93
25/07/2022		40	70	0,41	20,92	465,09
01/08/2022		10	10	0,75	21,19	153,48
08/08/2022		60	30	8,7	18,74	397,50
16/08/2022		50	30	18,37	24,54	287,19
22/08/2022		20	20	11,27	19,21	304,36
29/08/2022		20	40	0	19,14	28,31
05/09/2022		70	70	0	21,37	290,25
12/09/2022		80	80	8,19	16,14	33,42

In de tabel worden de resultaten van de bacteriologische metingen weergegeven. In de laatste drie kolommen worden gegevens over het weer van de drie voorafgaande dagen gegeven, namelijk respectievelijk totale neerslag, gemiddelde dagtemperatuur, totale instralingsflux. Op 09/05 en 12/05 was er een overschrijding van de norm voor aanvaardbare kwaliteit voor de parameter E. coli . Op 09/05 was er ook een overschrijding van de norm voor zeer goede kwaliteit voor intestinale enterokokken.

Gegevens 2021:

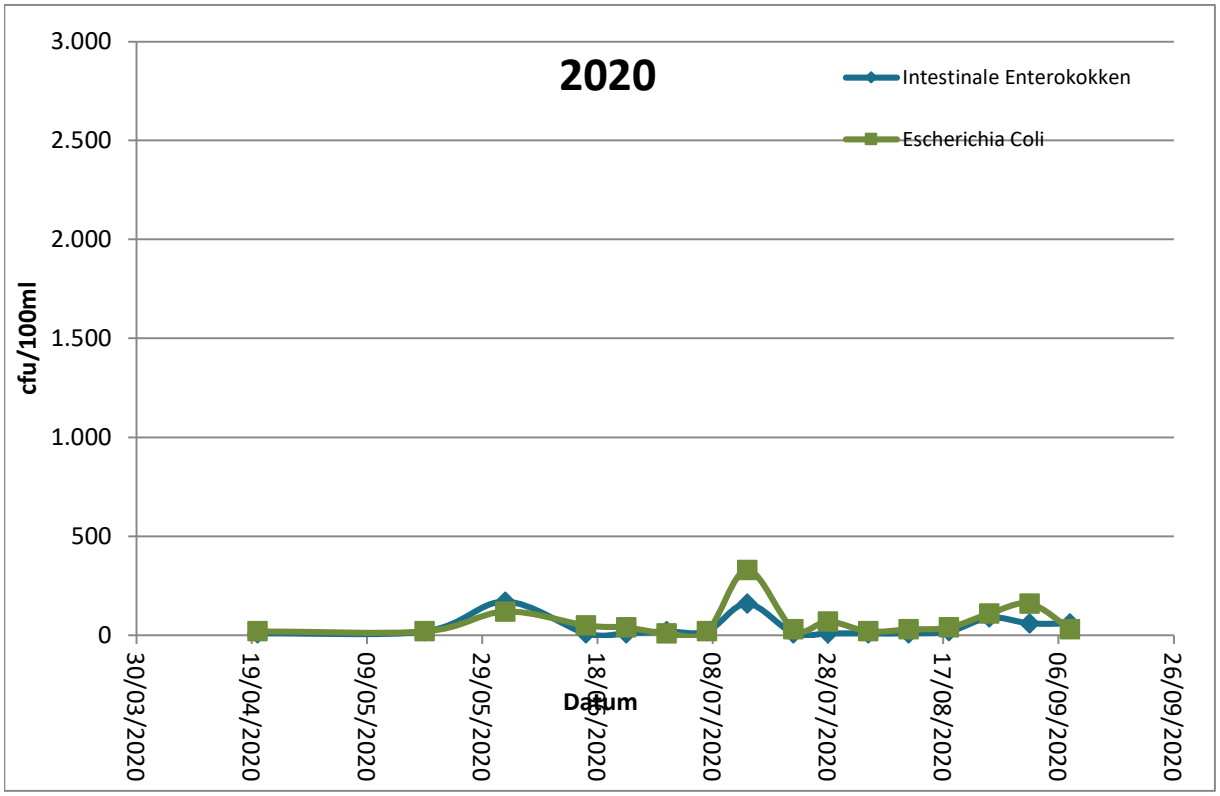
Datum	Type staal	Intestinale Enterokokken	Escherichia Coli	Neerslag	temperatuur	flux
	Controle of vervang	cfu/100ml	cfu/100ml	totaal 3 voorafgaande dagen	gemiddelde 3 voorafgaande dagen	som 3 voorafgaande dagen
19/04/2021		10	10	0	8,19	296,91
04/05/2021		10	50	0	8,11	69,54
11/05/2021		10	210	1,02	15,90	124,12
17/05/2021		70	170	13,32	11,13	234,08
25/05/2021		10	30	20,43	11,43	154,79
31/05/2021		10	10	0	15,05	303,50
07/06/2021		10	10	40,63	17,96	231,44
14/06/2021		40	20	0	19,12	465,24
21/06/2021		60	20	28,84	21,89	159,96
28/06/2021		100	20	3,28	18,25	246,12
05/07/2021		30	20	17,92	17,94	244,16
12/07/2021		410	4.100	4,84	18,29	404,08
15/07/2021	Controle	600	1.300	4,06	18,45	79,17
19/07/2021		10	50	0	20,20	65,49
26/07/2021		10	60	36,02	19,18	159,69
02/08/2021		40	10	14,88	17,20	251,56
09/08/2021		20	20	18,49	17,40	239,30
16/08/2021		20	20	0	19,37	105,64
23/08/2021		150	110	26,27	18,49	161,51
30/08/2021		70	20	4,07	16,00	117,56
06/09/2021		140	50	0	18,14	266,69

In de tabel worden de resultaten van de bacteriologische metingen weergegeven. In de laatste drie kolommen worden gegevens over het weer van de drie voorafgaande dagen gegeven, namelijk respectievelijk totale neerslag, gemiddelde dagtemperatuur, totale instralingsflux. Op 12/07 en 15/07 was er een overschrijding van de norm voor zeer goede kwaliteit voor intestinale enterokokken. Op 12/07 was er een slechte kwaliteit voor E. coli en op 15/07 een overschrijding van de norm voor zeer goede kwaliteit.

Gegevens 2020:

Datum	Type staal	Intestinale Enterokokken	Escherichia Coli	Neerslag	temperatuur	flux
	Controle of vervang	cfu/100ml	cfu/100ml	totaal 3 voorafgaande dagen	gemiddelde 3 voorafgaande dagen	som 3 voorafgaande dagen
20/04/2020		10	20	3,38	12,61	193,67
19/05/2020		20	20	0	13,54	398,55
02/06/2020		170	120	0	19,05	467,85
16/06/2020		10	50	2,78	20,51	346,06
23/06/2020		10	40	2,45	18,29	487,35
30/06/2020		20	10	1,55	19,02	349,04
07/07/2020		20	20	5,67	17,36	229,44
14/07/2020		160	330	0,07	16,96	465,82
22/07/2020		10	30	0,59	17,90	476,47
28/07/2020		10	70	2,94	19,77	224,93
04/08/2020		10	20	0	19,54	311,32
11/08/2020		10	30	0	28,26	357,92
18/08/2020		20	40	9,12	21,67	265,20
25/08/2020		90	110	0,71	18,62	230,15
01/09/2020		60	160	3	15,16	142,32
08/09/2020		60	30	0,12	14,86	229,94

In de tabel worden de resultaten van de bacteriologische metingen weergegeven. In de laatste drie kolommen worden gegevens over het weer van de drie voorafgaande dagen gegeven, namelijk respectievelijk totale neerslag, gemiddelde dagtemperatuur, totale instralingsflux. Alle resultaten voldoen aan de normen die ingesteld zijn om de actuele kwaliteit te beoordelen.